

Beslutningsforslag nr. B 128. Fremsat den 30. april 1980 af Bertel Haarder (V), Christophersen (V), Bundgaard Nielsen (V), Fogh Rasmussen (V) og Øllgaard (V)

## **Forslag til folketingsbeslutning**

### **om udsættelse af Panuminstituttets 5. etape**

Folketinget opfordrer regeringen til at stille udbygningen af Panuminstituttet med en 5. etape i bero indtil videre.

### Bemærkninger til forslaget

Byggeplanerne på Nørre Fælled i København er et monument over tressernes illusioner om, at Danmarks økonomiske bæreevne rækker ind i himlen.

Nu ved vi bedre.

Sagen blev behandlet i 1977, da den 6. etape blev udskudt. Det fremgik dengang klart af behandlingen i undervisningsudvalget (jfr. de her som bilag optrykte svar) at 5. etape ikke på nogen måde var nødvendig for instituttets hovedformål, nemlig den lægevidenskabelige undervisning ved

Københavns universitet. Til dette formål rummede de fire første etaper endog en vis overkapacitet, jfr. svaret på spørgsmål 5. Siden 1977 er denne forventede overkapacitet blevet forøget i takt med det stigende behov for yderligere begrænsninger i optagelsen af nye studerende til lægestudiet. Hvis der i perioden 1990–2000 ønskes en vækst på 1 pct. årligt i antallet af erhvervsaktive læger, så skal optagelsestallet således nedsættes fra de nuværende 850 til 550, jfr. også figuren nedenfor. (Kilde: Ugeskrift for læger 1979, side 1293–97).

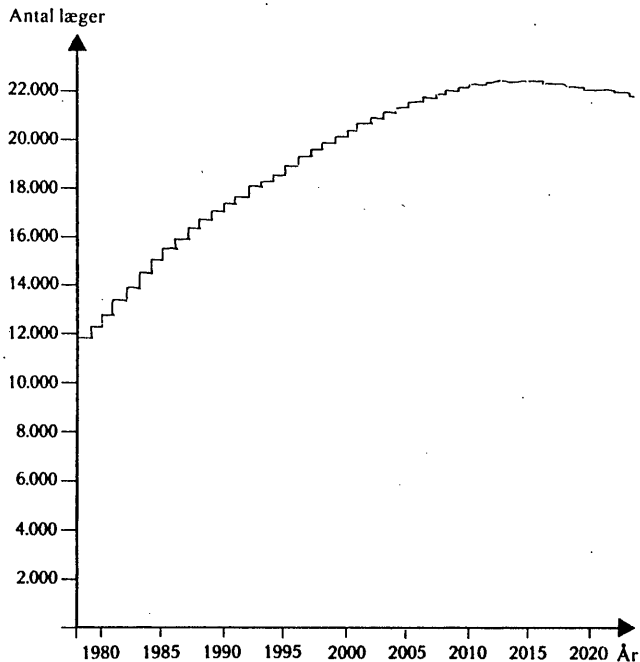


Fig. 2. Udbud af erhvervsaktive læger 1978-2028 ved uændret adgangregulering.

Den planlagte 5. etape skulle alene rumme det såkaldte »sundhedsvidenskabelige fakultet«, som skulle eksperimentere med at integrere en række

forskellige sundhedsuddannelser, herunder især tandlægehøjskolen, der imidlertid ligesom de øvrige implicerede uddannelsesinstitutioner har frabedt

sig såvel forsøget som flytningen. At eksperimentet er overflødig, fremgår klart af svaret på spørgsmål 3.

Skulle enkelte af disse institutioner mod forventning have et reelt behov for visse nye lokaliteter, så vil det meget nemt kunne rummes inden for de fire første etaper, der som nævnt endog med uændret optagelse vil være overdimensionerede. Det var således allerede ved udskydelsen af 6. etape i 1977 klart, at tandlægehøjskolen fortsat skulle bevare en del af sine aktiviteter i Møllegade og således være delt op på to adresser. Nærværende forslag medfører blot, at en større del af aktivite-

terne forbliver i Møllegade, »hvis beliggenhed i forhold til Panumbyggeriet må anses for både rimelig og acceptabel«. (Citat fra daværende undervisningsminister Ritt Bjerregaards svar på undervisningsudvalgets spørgsmål nr. 8).

Angående besparelsen ved nærværende forslag henvises til det optrykte svar på spørgsmål 7 (der regner i 1969-priser) samt til aftrykte side 957-58 i anmærkningerne til forslaget til finanslov for 1980, der regner i januar 1979-priser. Besparelsen kan i dagens priser anslås til et sted mellem 150 og 200 mill. kr. afhængigt af, hvor meget der gøres ud af at foretage en harmonisk afslutning på byggeriet arkitektonisk set.

## Bilag 1

**Spørgsmål nr. 3, 5 og 7 fra undervisningsudvalget til undervisningsministeren og dennes svar herpå**

**UNDERVISNINGSMINISTERIET**

10. maj 1977

*Spørgsmål nr. 3:*

Der ønskes en konkretisering af de fordele, som et samarbejde mellem institutionerne (senere integration) vil medføre. Er der fordele, som ikke kan opnås gennem meritoverførsel, privat aftalt forskersamarbejde og »lån« og udveksling af lærerkræfter?

*Svar:*

Det skal indledningsvis understreges, at etableringen af et samarbejde mellem institutionerne tænkes at skulle ske i flere etaper.

1. etape, som bemærkningerne til lovforslaget især beskæftiger sig med, strækker sig tidsmæssigt frem til 1985 og har først og fremmest til formål at etablere et samarbejde mellem en række selvstændige uddannelsesinstitutioner.

Samarbejdet skal i første række rette sig mod fælles udnyttelse af en række faciliteter, f. eks. lærerkræfter, undervisningslokaler, undervisningsapparatur, undervisningsmidler, forskningsapparatur, dyrestalde, teknisk hjælpepersonale, administrative funktioner og servicefunktioner. Men det kan også forventes, at flere uddannelsesinstitutioner træffer aftale om fælles undervisning i et fag eller et fagområde eller om at udføre et fælles forskningsprojekt.

En del af dette kan for så vidt også ske i dag ved aftaler mellem de enkelte institutioner. Så vidt man er orienteret, er der da også – om end i meget begrænset omfang – truffet sådanne aftaler, ligesom der rent faktisk er et vist lærerfællesskab mellem institutionerne ved at lærere, der er ansat ved, én institution, som ekstraarbejde underviser ved en anden.

Den foreslåede geografiske samling af en række fag, der er fælles for flere sundhedsuddannelser, vil utvivlsomt stimulere en udbygning af dette samarbejde – ud over hvad man kan forestille sig realiseret ved den nuværende organisationsform. En tilsvarende

forøgelse af det praktiske uddannelsessamarbejde kan ikke forventes opnået gennem meritoverføring eller mere sporadisk forsker- eller lærersamarbejde.

*Spørgsmål nr. 5:*

Hvilke tilpasninger skal der ske, hvis byggeriet afsluttes med 4. afsnit, og hvad koster det?

*Svar:*

Som det fremgår af besvarelsen af spørgsmål nr. 1 er Panuminstituttet planlagt som et sammenhængende bygningskompleks, og projektet må betragtes som en helhed.

Hvis byggeriet skal afsluttes med 4. byggeafsnit vil det både af brugsmæssige, byggetekniske og arkitektoniske grunde være nødvendigt at foretage en række ændringer og tilpasninger, herunder også i en vis udstrækning i de allerede opførte eller under opførelse værende byggeafsnit. Hvor omfattende tilpasningerne vil blive, vil afhænge af, hvilken udnyttelse man i givet fald vil gøre af de 4 afsnit. Hvis byggeriet begrænses på denne måde, må det anses for udelukket at indplacere Københavns tandlægehøjskole. Det må derfor i dette tilfælde forudsættes, at Panuminstituttet som hidtil planlagt fortrinsvis stilles til rådighed for Københavns universitets lægevidenskabelige uddannelse, dog således at der derudover kan indplaceres enkelte af de korterevarende sundhedsuddannelser. Det må endvidere forudsættes, at der andetsteds tilvejebringes lokaler til Københavns tandlægehøjskole, jfr. besvarelsen af spørgsmål nr. 10.

De nødvendige tilpasninger vil bl. a. omfatte særrumsbygningen med facaden mod Tagensvej og de indre bygninger, der indeholder undervisningslokaler m. v. De hermed forbundne udgifter kan rent skønsmæssigt anslås til 25–40 mill. kr., beregnet i samme

prisbasis som lovforslaget (1969-priser). Der henvises i øvrigt til besvarelsen af spørgsmål nr. 13, hvoraf fremgår, at en række fællesfaciliteter og -anlæg vil være overdimensionerede ved en begrænsning til 4 etaper.

*Spørgsmål nr. 7:*

Hvor stor bliver besparelsen, hvis byggeriet afsluttes med 4. etape?

*Svar:*

Af Akt 435 19/5 76 fremgår, at den samlede beløbsramme på 525 mill. kr. (1969-priser) skulle kunne reduceres til ca. 350 mill. kr., hvis byggeriet på forsvarlig måde kunne begrænses til 4 byggeafsnit, men at den endelige størrelse af besparelsen først kunne fast-

lægges, når man nærmere havde bearbejdet planen. Som anført i besvarelsen af spørgsmål nr. 5 må man regne med udgifter på 25-40 mill. kr. til nødvendige ændringer og tilpasninger, hvis byggeriet efter en begrænsning til 4 byggeafsnit skal kunne fungere forsvarligt i brugsmæssig og teknisk henseende og samtidig fremtræde som en afsluttet helhed på en arkitektonisk acceptabel måde. De samlede udgifter ville i så fald være 375-390 mill. kr. Besparelsen i forhold til lovforslaget vil således kunne anslås til i givet fald at være 50-65 mill. kr. (1969-priser), hvoraf den største del vil falde uden for den nuværende budgetoverslagsperiode til 1981.

Heroverfor står, at især Københavns tandlægehøjskoles lokaleproblemer i så fald fortsat vil være uløste.

## Bilag 2

## Uddrag af anmærkningerne til finanslov for 1980, side 957-958

ad 07. **Panum komplekset** ..... 83.354.000

PROJEKTBEKRIVELSE: Opførelse af et bygningskompleks på Blegdamshospitalets areal til brug for institutter under det lægevidenskabelige hovedområde og Københavns tandlægehøjskole m. v. (bebyggelse langs Tagensvej). HJEMMEL: Tillægsbevillingslov 1968-69, jfr. Akt 175 4/3 70 og L 175 1970 samt Akt 45 12/6 71, Akt 386 26/4 72, Akt 419 9/5 73 og Akt 435 19/5 76 samt L 307 1977. IGANGSÆTTELSE: Maj 1970. BRUTTOETAGEAREAL: 106.684 m<sup>2</sup> ekskl. P-kælder. FÆRDIGGØRELSE: 1985. BYGGEUDGIFTER PR. M<sup>2</sup>: 4.900 kr.

	————— 1.000 kr. —————	
	Samlede udgifter	Statsudgift
Totaludgift pr. januar 1978 (index 235) .....		1.038.000
<i>Senere reguleringer:</i>		
Momsforhøjelse pr. 1/10 1978 .....		14.000
Forventede pris- og lønstigninger .....		52.000
Ifølge kontrakter til fast pris og tid .....		2.000
Totaludgift pr. jan. 1979, index 253 .....		<b>1.106.000</b>
Byggeri og anlæg .....		685.000
Løst inventar, materiel og teknisk udstyr .....		266.000
Teknikerhonorarer m. v. ....		155.000
<i>Bevillinger og forbrug:</i>		
Ult. apr.-dec. 1978 .....	Bevillinger	Forbrug
1979 .....	391.344	357.311 <sup>1)</sup>
1980 .....	82.371	85.900
1981 .....	83.354	84.000
1982 .....	73.162	105.000
1983 .....	95.000	95.000
1984 .....	135.000	135.000
1984 .....	143.000	143.000
Rest ult. 1984 .....	104.134	104.134

DRIFTSMÆSSIGE KONSEKVENSER: Ifølge bemærkninger til forslaget til nævnte L 307 1977 udgør de årlige bygningsrelaterede driftsudgifter, dvs. udgifter til bl. a. varme, rengøring, vedligeholdelse, vagt samt skatter og afgifter efter ibrugtagning af hele det begrænsede byggeri i alt 5 byggeafsnit, skønsmæssigt i alt 21 mill. kr. (april 1976-niveau) svarende til ca. 30 mill. kr. i januar 1979-niveau. De nævnte udgifter ved kompleksets drift og vedligeholdelse påregnes til sin tid fordelt mellem de institutioner, der vil få lokaler i komplekset. Loven vil i øvrigt ikke i sig selv få konsekvenser for driftsudgifterne ved Københavns universitet samt de sundhedsuddannelsesinstitutioner, der måtte blive overflyttet til komplekset.

ANDRE BEMÆRKNINGER: Af totaludgifterne pr. januar 1979 er indgået kontrakter til fast pris og tid for i alt 305.422.000 kr.

1) Bevillings- og forbrugstal indeholder 3.345.000 kr. til udvidede vinterforanstaltninger, der afholdes uden for bevillingsrammen.

Merudgiften i finansåret 1979 påregnes dækket ved pris- og lønregulering på tillægsbevillingsloven. De i finansåret 1980 og 1981 forventede merforbrug, henholdsvis 646.000 kr., 31.838.000 kr. påregnes dækket ved genbevilling af uudnyttede bevillinger fra tidligere finansår.

Af totaludgiften 1.106.000.000 kr. vedrører 451.000.000 kr. 1., 2. og 3. byggeafsnit, der er under opførelse.

For så vidt angår følgende afsnit pågår alene projektering. Beløbet for finansåret 1980 dækker udgifterne til dels videreførelse af arbejder, der allerede er påbegyndt i finansåret 1979, dels en anslået del af udgifterne ved fortsat projektering etc. af efterfølgende afsnit og dels ved forventet igangsætning af dele af følgende afsnit; endvidere er i beløbet inkluderet udgifter til apparaturanskaffelser. Af bevillingen kan afholdes udgifter til sekretær- og anden nødvendig assistance for de i byggeriet implicerede udvalg og andre af hensyn til varetagelsen af statens interesser som bygherre nødvendige udgifter; endvidere udgifter til rejser for de med byggeriet beskæftigede personer i det omfang, der er strengt nødvendigt. Ovenstående oplysninger er baseret på generalplanbudget af oktober 1970, således at dette er revideret under hensyn til de ved L 307 1977 vedtagne begrænsninger m. v.